

Βασικό δεδομένο το οποίο πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν είναι η γεωστρατηγική σημασία του ελληνικού εδάφους. Το ελληνόκτητο κρίσιμο σταυροδρόμι δεν αφήνει μεγάλα περιθώρια ελευθερίας. Οι μεγάλες δυνάμεις δεν μπορούν να αφήσουν έναν μικρό πληθυσμό δέκα εκατομμυρίων να αποφασίζει για την χρήση αυτού του τόσο σημαντικού γεωστρατηγικού οικοπέδου. Ήδη από τον 19ο αιώνα, η θάλασσα η οποία περιβάλλει όλα τα ελλαδικά εδάφη, καθώς και το μικρό ηπειρωτικό στρατηγικό βάθος της χώρας, προσδιορίζουν και τις συμμαχίες της. Η Ελλάδα ανήκει στην Δύση, και μάλιστα στην θαλασσινή. Οι συνθήκες αυτές έχουν τροφοδοτήσει την αίσθηση της εξάρτησης.

Στην πραγματικότητα, αν υπάρχει εξάρτηση είναι αμφίδρομη. Η Δύση βρέθηκε επίσης εξαρτημένη από την Ελλάδα. Συνέβαλε αποφασιστικά στην δημιουργία της και παρενέβη κάθε φορά που κινδύνευσε. Η Δύση δεν διανοείτο ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να καταποντιστεί. Οι Έλληνες πολίτες και πολιτικοί το αντελήφθησαν, με αποτέλεσμα να διαθέτουν μειωμένο αίσθημα ευθύνης απέναντι

στις τύχες της χώρας. Κυριάρχησε η πεποίθηση ότι πάντοτε θα αποτρέπονται οι συνέπειες των ελλαδικών ατασθαλιών, χάρη στην παρέμβαση των ξένων.

Για την ελλαδική πορεία, η αμοιβαία αυτή εξάρτηση είναι ίσως περισσότερο επιβαρυντική από την άμεση. Απέναντι στην άμεση εξάρτηση θα μπορούσε, ενδεχομένως, η ελληνική διπλωματία να ελιχθεί, αξιοποιώντας τον ανταγωνισμό των δυνάμεων. Αυτό έπραξε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής μετά την κυπριακή κρίση, με τα ανοίγματα του στην Βουλγαρία και στην Σοβιετική Ένωση. Η εξάρτηση, όμως, της Δύσης από την Ελλάδα, καθώς εσωτερικοποιείται στις ελλαδικές πολιτικές συμπεριφορές, δηλητηριάζει θεσμούς και δομές. Εξουδετερώνει τις πολιτικές δυνάμεις οι οποίες επιδιώκουν να προωθήσουν την αυτόνομη εξέλιξη της χώρας.

Η διπλή εξάρτηση προκύπτει από την ελλαδική Γεωγραφία και από την δυτική Ιστορία, δηλαδή από στοιχεία τα οποία δύσκολα μπορούν να αλλάξουν, τουλάχιστον σε πρώτη όψη. Είναι, όμως, δυνατόν να αμβλυνθεί η αρνητική τους επίδραση με την κριτική θεώρηση των μύθων οι οποίοι τα περιβάλλουν. Γιατί υποστηρίζει η Δύση συστηματικά την Ελλάδα; Για ποιους λόγους έγινε η Ελλάδα δεκτή στην ΕΟΚ πριν από την Ισπανία και την Πορτογαλία, παρά τις σοβαρές οικονομικές της καθυστερήσεις; Γιατί της ανετέθη η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, παρά την αδυναμία της υποψηφιότητάς της; Πρόκειται για δύο πρόσφατα παραδείγματα προνομιακής μεταχείρισης της Ελλάδος από την Δύση. Δεν είναι τα μόνα.

Στην Ελλάδα, η γενικά αποδεκτή ερμηνεία είναι ότι η Δύση έχει μια μεγάλη οφειλή προς την Ελλάδα, την Αρχαιότητα. Σύμφωνα με την εκδοχή αυτή, η σύγχρονη Ελλάδα διαθέτει κληρονομικά δικαιώματα από τον αρχαίο πολιτισμό, τα οποία εξαργυρώνει επί δύο αιώνες και τα οποία εξακολουθεί να διεκδικεί. Όταν γνωρίζει κανείς πόσο λίγο αξιόπιστοι χρεώστες έχουν υπάρξει οι Δυτικοί λαοί, πώς έχουν προδώσει και προδοθεί, σε τι βαθμό έχουν εκμεταλλευθεί τους αδυνάτους λαούς κατά την αποικιοκρατία, τουλάχιστον

ΤΑ ΕΥΛΙΝΑ ΤΕΙΧΗ - ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

χιστον εκπλήσσεται για την συνεχή και επαναλαμβανόμενη εξόφληση ενός χρέους το οποίο, πέραν γενικόλογων διακηρύξεων, ουδέποτε έχει επισημοποιηθεί.